

Kujataamiu

Uk./Årg. 37 nr. 6

4. april 2024 www.kujataamiu.gl · mail: kujataamiu@gmail.com

Nutaaq

Ass.: Gert Hansen

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

STARK
Det professionelle bygemarked

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

greenland travel

Angalanissavitt tulla
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk

- Sullifeqarfittut inniminnihermi attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Nammineq akligassaappat attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din næste rejse
hos Greenland Travel

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 70 11 07 • www.greenland-travel.gl

tusass

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsparede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Atassut:

Naalakkersuisooqatigiit akile-raarutinik oqilisaassinerat qineqqusaarutaavoq

Naalakkersuisut akileraartarnermik aaqqissusseqqin-nerata aningaasaliivigineqarnera annikippallaarnerar-lugu illuatungiliuttut isornartorsiuipput.

Naalakkersusooqatigiit qinerneqarnissartik nunatta siunissaaniit pingaartinnerullugu akileraartarnermik aaqqissus-seqqissimanerarlugit Atassummit isummerput.

Naalakkersusiut akileraartarnikkut aaqqissusseqqin-nerat "Nunarpuk najoruminarnerulersitsigu"-mik quequtserneqar-poq. Anguniagaq assortorumaappoq.

Taamaattorli Inatsisartuni partiit sinnerisa aaqqissusseqq-inneq taperserumanngilaat. Illuatungiliuttummi tamarmik isumaqarpuk aaqqissusseqqin-nera aningaasaliivigineqar-nera naammanngitsoq, pisortaqarfiullu akissaqartinnigisani-lik aningaasartorniarneranik ajornartorsiut aaqqinniarneq-anngitsoq.

Atassut sakkortuumik isornartorsiuivoq.

Isumaqtigii-sutip naammassineqarnerani illuatungiliuttut ilaani-saat Naalakkersuisunit soqutigineqarsimannitsoq partii isumaqarpooq. Illuatungiliuttut isumaqtigii-niarnerni ilaajunnaarnerata kingorna akileraartarnermik oqilisaassine-rit annertusineqarsimanerarlugit, Atassup siulittaasua Aq-qalu Jeremiassen tusagassiutinut nalunaarummi allappoq.

Taamaallillunillu inuppassuit aappaagumiit qaammammut 1.000 koruunit angullugit akileraarnikinnerulermissaannut angusaqarnermut ataqqinaat Naalakkersuisut kisi-miillutik angusinnaavaat.

- *Aallaqqaammut isumalluar-nikuugaluaqaagut Atassummiit, akisussaaffimmillu tigusinnginnertut atorluar-neqaannarpoq naalakkersuisuniit, uagut akisussaaffimmik tigusinngitsutut naliliinnartussanngorluta, Aqqalu Jeremiassen KNR-imut oqarpoq.*

Taassumalu taama oqarnera, Aningaasaqarnermut Akilera-artarnermullu Naalakkersuisup Erik Jensenip ilisarisinna-anngilaat:

- *Tusarnaqqissaarsimavagut immersueqataanissaanullu aamma periarfissituartarsimavagut. Naggataatigullu uanga naalakkersuisutut inaarutaasumik naammassiniarne-rani piumasaqsimavunga aningaasalersuutissanik qulak-keerinneqataanissamut peqataanissaat siunnersuuteqarnis-saallu kissaatigismallugu. Taannalu tikikkatsigu Atassut piissippoq, Erik Jensen oqarpoq.*

Sodavandinut akitsuutit aningaasaliissutaassapput

Akileraartarnermik aaqqissusseqqin-nej januaarip aal-laquaataani 2025-mi atuutilissaq. Tamannlu nalaatsorne-rinnaanngitsoq Atassut isumaqarpooq. Qinersinissammi tul-liata suaarutiginisaa qaannatalunnik sioqqullugu, akileraa-rutinik oqilisaassineq naalakkersuisooqatigiinnut illuaqutaa-ginnartussatut isigineqarsimassaaq.

Aqqissusseqqin-nera aningaasalersornera partiip aamma isoraa.

- Pisiffimmut Brugsenimulluunniit sodavandisinaruma taava 2,90 koruunnik puiaasaqqamut ataatsimut puukunut akitsuummik akiliisaanga. Aningaasallu taakku sulinermut ilanngaatip qaffaneratigut innuttaasunut utertinneqassapput. Kaasarfimmiit kaasarfimmut allamut nuussinertut taaneqar-sinnaavoq, Atassutip siulittaasua oqarpoq.

Naleqqap Demokraatillu siulittaasui, Pele Broberg (N) aamma Jens-Frederik Nielsen (D) aamma taama isornartori-siuipput. Aningaaanik kaasarfimmiit kaasarfimmut allamut nuussinerninnaasoq, taakku KNR-imut oqaatigaat.

Suliffeqarnermut akitsuutip 1 procentimik qaffanneratigut aaqqissusseqqin-nej ilaatigut Naalakkersusunit aningaasalerniarneqarpoq. Akitsuut taanna kalaallit suliffeqarfiutanit akilerneqassaaq.

Aningaasat nassaarineqarnissaat Naalakkersuisut qulakkeersinnaanngilaat

Akileraartarnermi oqalisaassinerup matussuserniarnerani akileraarutit kisimik naatsorsuutigneqanngillat.

Pisortaqarfinni aaqqissusseqqin-nej suleriutsinillu pit-sanngorsaanikkut 240 millionit koruunit nassaarineqarnissaat Nalaakkersuisut ilimagaat.

Akileraartarnermik aaqqissusseqqin-nera 360 millionit koruuneqartussap, pingajorarterutaat sinnerlugit taamatut matussuserniarneqarput.

Tamannali Atassummi isumallualersitsinngilaq:

- *Aaqqissusseqqin-nejimi iluatsinngippata?*
Naalakkersuisut nipittartuliipput. Aningaasat isertinneqar-nissaat qulakkeerneqanngilaq, Aqqalu Jeremiassen oqarpoq. Nunami suliffeqarfiit akitsuusersornagit sipaarniarne-rillu qularnartut naatsorsuutiginagut, inuiaqatigii-ni iner-arto-nerup annertusarnissa sammineqarnerusariaqartoq Atassutip siulittaasua tikkuaavoq.

Aqqissusseqqin-nej milu akisussaasoq Erik Jensen isuma-kulungilaq:

- *Unalu pitsaanngitsutut oqariartornerat uggorivara tas-sunga sammitinniarneqassapat, pissutigalugu piviu-suunngimmat. Taamaattumik aningaasalersuutissanut tunngasut tamaavimmik qulakkeerniarneqartillugit naam-massiniarneqarnissaat pingaernerpaajusimavoq.*

Tunngaviusumik isumaqtigivara aningaasat kaaviaartin-neqartut nunatsinni nutaanillu isaatisissutissanik eqqartui-nissarput pingaernerusariaqaler-soq, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq taama oqarpoq.

Akileraartarnermik aaqqissusseqqin-nej 2025-mi atuutil-inngin-nerani aningaasaliissutissat tamakkerlugit nassaarineqarumaartut, Naalakkersuisut isumaqtigissutaani allassi-mavoq.

Narsami pisoq pillugu eqqartuussivimi suliaq illersuisumut unnerluussisussaatitaasumullu misigissutsitigut sunniisoq

Narsami aallaasersortoqarnera pillugu eqqartuussivimi suliaq unnerluussisussaatitaasumut illersuisumullu immikkut ittuuvoq. Taakku tamarmik pinerluuteqartup maanna tarnikkut ikiorserneqarnera nuannaarutigaat.

Narsami siorna marsip 22-ani aallaasersortoqarnera pillugu eqqartuussut nunatsinni nalunaaqutaq ullaaq arfineq-marlungortoq nalunaarutigineqarpoq.

Unnerluutigineqartup 21-nik ukiullip Danmarkimi tarnikkut napparsimmaavimmut piffissami killiligaanngitsumi inissineqarnissaq eqqartuussutigineqarpoq.

Eqqartuussut 21-nik ukiullip illersuisualtu unillatsiarnerup kingorna akueraat. Tamanna qanoq eqqartuussuteqartoqarsinnaagluarnerata nalilernerata kingorna pivoq, Christina Johnsen KNR-imut oqarpoq.

- Piffissami aalajangersimasumi pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmittussanngortinnejqaraluaruni, assersuutigalugu Nuummi taava pisariaqtitaminkik ikerneqarnavianngilaq, taanna oqarpoq.

- Aamma pisariaqtitaanik nunatsinni tarnikkut nappaatinik katsorsaanissamut maanna periarfissaqanngimmat eqqartuussut akueraarput.

Unnerluussisussaatitaasut piffissami killiligaanngitsumi pineqaatissiisoqarnissaq akureqqammerluinnarpaa.

Taamaammat unnerluussisussaatitaasup, Martin Strandbyp

eqqartuussut naammagisimaarpaa.

- Eqqartuussiviup pissutsinit unnerluussisutigisatsinnit 28-nut 27-nut eqqartuuppaa. Taamaammat eqqartuussut naammagisimaarluiinnarpara.

Pissutsit ataasinnguaq kisimi unnerluutigineqartup ilaatigut kisimi nassuerutigaa, tassa qoorortuumik tillinnermut tunngasoq.

Suliaq Eqqartuussisoqarfik Kujallermik suliarineqarpoq, taamaakkaluartorli tamanna Aarhusip Eqqartuussiviani inimi eqqartuussivimi ingerlannejqaraluni, tamanna maanna pineqaatissinneqartup Aarhus Universitetshospitalip Tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaqarfiani R3-mitigummigallarneqarneranik pissuteqarpoq.

Eqqartuussivimi suliaq suliarineqarnissaata Danmarkimut nuutsinneqarnissaq eqqartuussisut, unnerluussisussaatitaasup, illersuisullu akornanni isumaqtigiiinnikkut aalajangerneqarpoq. Tamanna 21-nik ukiullip tarnikkut qanoq inissimaneranik eqqarsaatiginnermik pissuteqarpoq, aammali sila pissutigalugu assersuutigalugu Narsarsuarmiit parnaarussivigineqarnissaanut

Ilisimannittut nassuaateqarneranit sunnertisimasut

Martin Standbyp aamma Christina Johnsenip suliaq – arlalinnik pissuteqartumik – immikkut ittuunerarpaat.

Nunatsinni aallaasersungaatsiarnerit qujanartumik qaqtigo-

kujataamiu
Naqiterisoq / Udgives af:
Q-offset

Nutaaq

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Mob. 49 44 60

e-mail: kujataamiu@gmail.com

Akisussaalluni aaqqissusoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Ilioqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

11. april 2024

Normu tulleg saqqummissaaq:
Næste nummer udkommer:

18. april 2024

Bjørnen stod tre meter fra Magnus: Den så bidsk ud, og jeg kunne ikke slå den ihjel

Selvom en isbjørn luskede rundt omkring fåreholdersteder i tirsdags, måtte de lokale ikke skyde den.

Det blev lidt for spændende, da en isbjørn tirsdag gik rundt omkring nogle fåreholdersteder øst for Qaqortoq i Qeqertaaasaq. De lokale måtte nemlig ikke drive den væk.

Fåreholderne havde ellers bedt om lov til at slå isbjørnen ihjel, da den nærmeste sig Qeqertaasaq tirsdag morgen. De har nemlig dyr i området.

- Vi fik afslag, så vi måtte forsøge at drive den væk, siger Magnus Hansen. Begrundelsen fra myndighederne lød, at den årlige isbjørnekvote på fire bjørne i Sydgrønland er brugt op.

Men det var meget svært, og det lykkedes ikke i første omgang at få den drevet væk med snescootere.

- Den kravlede igennem buskadser og kravlede op her og der, og stoppede op, siger Magnus Hansen.

Magnus Hansen fortæller, at isbjørnen løb direkte mod, hvor han var på sin snescooter, indtil den stod kun tre meter væk.

- Så gassede jeg op og kørte i ring, og jeg nåede lige at blive bekymret. Den så bidsk ud, og jeg kunne ikke slå den ihjel, siger Magnus Hansen.

Det lykkedes til sidst at skræmme bjørnen væk.

- Så snart vi kom tættere på, løb den hurtigere, og det lykkedes os at drive den væk fra den anden side af med lidt større afstand, siger han-

Bekymret for børn og dyr

Og fåreholderne er bekymret for, hvad der kunne være sket, hvis ikke de havde opdaget isbjørnen.

- Det ville have været meget farligt, hvis man mødte den her ude uden våben på sig, siger Magnus Hansen og fortsætter:

- Det er meget bekymrende, der er jo børn som leger herude.

Hvornår må man skyde en isbjørn

I marts 2023 ændrede naalakkersuisut bekendtgørelsen om fangst og beskyttelse af isbjørne.

I den nye bekendtgørelse fremgår det, at man ikke længere skal indhente tilladelse fra Departement for Fiskeri og Fangst til aflivning af problembjørne.

Problembjørne er isbjørne, der gentagne gange til trods for, at de tidligere er jaget bort, vender tilbage til beboede områder.

Det er tilføjet, at isbjørne, der vurderes som problemisbjørne og kan aflives af erhvervsfangere med gyldig licens, tilfader den pågældende erhvervsfanger.

Derudover er det altid tilladt at aflare en isbjørn i nødret eller nødværge, hvis det er nødvendigt, eller et eller flere menneskeliv er i fare.

Kilde: Naalakkersuisut.

Det er ikke første isbjørn, Qaqortoq får besøg af i år, og derfor er fåreholderne nødt til at være forberedt.

- Jeg har altid en riffel med mig, og der ligger også en klar i huset.

- Vi er naturligvis altid beredte, vi tager vores dyr og heste ind om aftenen, og de dyr, som er indhegnet, holder vi øje med om aftenen, eller hvis vi hører lyde, siger Magnus Hansen.

Departementet for Fiskeri og Fangst bekræfter, at der er flere fåreholdersteder, som har meddelt at have set isbjørnen.

De skriver i et svar til KNR, at det er muligt at slå isbjørnen ihjel, hvis den skulle være til fare for mennesker og dyr som for eksempel heste. I dette tilfælde må man benytte sig af en kaliber 30.06 riffel.

Masseskyderier her i landet er heldigvis sjeldne. Og selv om ingen mistede livet, har sagen fyldt meget både i medierne og i dele af befolkningen.

Sagen kort

22. marts sidste år begyndte en dengang 20-årig mand at skyde vildt omkring sig i Narsaq.

Han skød både mod mennesker på et tag, ind i et hus og mod en helikopter, der var ved at lande. Det skete mellem klokken 16.30 og 17.15.

Den tiltalte er nu 21 år, og han er tiltalt for 14 forsøg på manddrab. Han er kender sig skyldig.

Han er tilbageholdt i surrogat på Retspsykiatrisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital.

Derfor kører sagen i Retten i Aarhus fra mandag til fredag sidste uge.

Det kan mærkes - for eksempel gennem beretninger fra vidnerne, som helt tilfældigt var i et hus, en helikopter og ved heliporten under masseskyderiet, siger anklager Martin Strandby.

- Det gør det voldsmot at være en del af sagen og genoplive den igennem vidnerne og høre deres frygt og rædsel, siger han.

Han glæder sig over, at sagen nu er slut. Både for ofrene og for lokalsamfundet i Narsaq.

Påvirket af historier om svigt

Men sagen har også været udfordrende på andre måder, siger Christina Johnsen.

- Det har været en spændende sag på mange måder, men også udfordrende. Og jeg skal også ærligt indrømme, at følelsesmæssigt har jeg været meget udfordret, når jeg hører om min klients opvækst.

Det er en fortælling om alt fra druk, vold, selvmordsforsøg og sult, som har fyldt den 21-åriges barndom.

Derudover har han i årevis kæmpet med en psykisk lidelse, som først er blevet diagnosticeret for kort tid siden. Det kom frem under retssagen.

Hvor meget og hvor lidt hans opvækst har spillet ind på hans handlinger, tør forsvarer Christina Johnsen ikke konkludere, men hun siger:

- Det er simpelthen som om, at alting er gået galt i den her sag i forhold til hans sociale forhold, hans opvækst og flytten rundt.

- Jeg synes i hvert fald, at vi på et eller andet punkt har brug for at se på, hvad vi kan gøre bedre i forhold til at skabe rammerne og bære håbet for den her gruppe mennesker, som har det rigtig svært.

Også Martin Strandby har ikke kunnet undgå at blive påvirket af historien om gerningsmandens opvækst.

- Nu har vi fået en afslutning på det. Og nu kan han forhåbentlig få den hjælp, han skal have, siger han.

Narsaq-sagen har gjort indtryk på både forsvarer og anklager

Retssagen om skuddramaet i Narsaq har været en speciel sag for både anklageren og forsvareren. Begge glæder sig over, at gerningsmanden nu får psykiatrisk hjælp.

I dag klokken 07 grønlandsk tid blev der afsagt dom i sagen om masseskyderiet i Narsaq 22. marts sidste år. Dommen lød på anbringelse på et psykiatrisk hospital i Danmark på ubestemt tid til den 21-årige tiltalte.

En dom, som den 21-årige og hans forsvarer modtog efter en kort pause. Det skete efter en vurdering af, hvad dommen ellers kunne have været, siger forsvarer Christina Johnsen til KNR.

- Hvis han skulle have en tidsbestemt anbringelse i enanstalt, for eksempel i Nuuk, ville han ikke kunne modtage den hjælp, han har brug for, siger hun.

- Og fordi at der lige nu heller ikke er mulighed for en behandling i Grønland inden for psykiatrien på det, han har brug for, så har vi modtaget dommen.

Anklagemyndigheden var netop gået efter en psykiatrisk behandlingsdom uden tidsbegrænsning. Derfor er anklager Martin Strandby selv sagt tilfreds med udfaldet.

- Retten har fundet ham skyldig i 27 ud af 28 forhold, som vi formuerede i anklageskriftet. Så på den måde er jeg meget tilfreds med dommen.

Det var kun et enkelt forhold omkring tyveri af en salonrif fel, som den tiltalte kun erkendte sig delvist skyldig i.

Sagen er kørt ved Kujalleq Kredsret, men er blevet holdt i en retssal i Aarhus, fordi den nu dømte sidder tilbageholdt på Retspsykiatrisk Afdeling R3 på Aarhus Universitetshospital.

Beslutningen om at flytte sagen til Danmark er sket i enighed mellem dommere, anklager og forsvarer. Den skete af hensyn til den 21-åriges psykiske tilstand, men også på grund af risikoen for at sidde vejrfast i for eksempel Narsarsuaq, hvor det vil være svært at låse ham inde.

Påvirket af vidners forklaringer

Både Martin Strandby og Christina Johnsen siger, at sagen har været speciel - af flere grunde.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Suliffillit qaammammut 1.000 koruunimik isertitaqarneruler-nissartik naatsorsuutigissavaat

Nunatsinni inuit suliffillit 28.000-it ilagipatsit, taava qaammammut 1.000 koruunimik isertitaqarnerulerlutit kaasarfinnut ikisisinnaasut aamma ilagaatsit.

Akileraarutit akitsuutillu pillugit aaqqissusseqqinnissamik isumaqatigiissut Naalakkersuisunit massakkoqqissaaq saqqummiuneqarpoq.

Aaqqissusseqqinneq "Nunarput najoruminarnerulersitsigu"-mik taaneqarpoq. Politikerillu Siumumeersut IA-meerssullu innuttaasut suliffillit qaammammut 1.000 koruunit missaannik annerusumik isertitaqalernissaannik saqqumiipput.

Tassa suliffeqaruit siunissami qaammamut 1.000 koruunimik isertitaqarnerulerlutik kaasarfinnut ikisisinnaalissaatit. Akileraartarnermik aaqqissusseqqinneq 360 millionit koruuninik naleqartoq aappaagu januaarip aallaqqaataani atuutilissasoq naalakkersuisunit siunniunneqarpoq. Tusagassortunik katersortitsineq Aningasaqarnerermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisumit Erik Jensenimit (Siumut) aqunneqarluni ingerlanneqarpoq.

- Isertakinnerusut akunnattumillu isertallit aningasaateqarnerulernissaat taamaallillunilu ulluinnarni oqinnerusumik inuuneqalernissaat anguneqarpoq, Erik Jensen (Siumut)

taama oqarpoq.

Sulinermut ilanngaat qaffanneqassaaq

Akileraartarnermut aaqqissusseqqinnerup 360 millionit koruuninik naleqartup saniatigut, inummut ilanngaatip qaffanneqarnissaa aamma isumaqatigiissutaavoq.

Tassa imaappoq ilanngaat ullumikkut 48.000 koruunimiittoq, 2025-miit 60.000 koruunimut qaffanneqassaaq. Tassalu ukiumut isertitanit siullernit 60.000 koruuninit akileraartanginnissamik kinguneqassaaq.

Aamma ukiumut 500.000 koruunit ataallugit isertallit aningasaateqarnerulissapput.

Sulinermut ilanngaatit 172 millionit koruuninit qaffanneqarneratigut tamanna anguneqarpoq. Tassa inuit ukiumut 500.000 koruunit ataallugit isertallit, ilanngaammi qaffanneqarnissaannik naatsorsuuteqarsinnaapput.

Akerliarnilli ukiumut 500.000 koruunit sinnerlugit isertallit ilanngaammik taassuminnga iluaquserneqarnavianngillat. Taakkuli inummut ilanngaat naammagiinnartariaqassavaat, taannalu oqaatigineqareersutut 60.000 koruuninut qaffanneqassaaq.

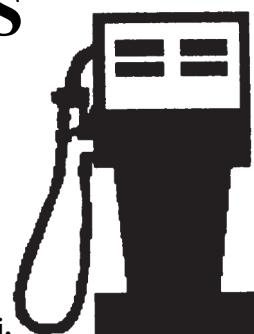
OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 16.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	LUKKET
Derefter betjening via automat	

Orsersuinerit ulluinnarni pisarpoq nal. 08.00 - 16.00 akornanni.
Illoq orsernissaanut inniminniineq ulloq ataaseq sioqqullugu pisassaaq.

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 16.00.
Bestilling til udbringning skal ske en dag i forvejen.

Nanortaliup avissaarnissaanut alloriarnerit

Nanortaliup Kommune Kujallermit avissaarusunnera kommunalbestyrelsimi oqaluuserineqassaaq.

Avissaarnissaanut innuttaasut taasitinneqannginnerini avissaassappat qanoq kinguneqarsinnaaneranik nalunaarusiortoqarnissaanut aningaasanik 1 millionit koruunnik akiliisoqassanersoq ataatsimiinnermi oqaluuserineqassaaq.

Nanortalimmi nunarfiinilu innuttaasut misigisimapput Kommune Kujallermiit sumiginnarneqarlutik, tamanna pisutigalugu avissaarusullutik atsiornernik februaarip qaamataani katersinkuupput.

Kommune Kujallip atsiornerit tiguai misissorlugillu.

Misissuinermi paasinarsivoq atsiornerit ilaat inuup inuuianik nalunaarsorsimannngitsut. Atsiornerillu ilai nittartakkaku atsiorneqarsimammata nangaassuteqarsinnaallutik.

Inuit allattorsimaffii naapertorlugin atsiornerit ima isikkoqalerput:

- 780-it atsiorsimasut Nanortalimmeersuupput nunaqarfiiinersuullutillu (69%).
- 344-it atsiorsimasut illoqarfinni allaneerusupput, soorlu Nuuk, Sisimiut, Danmarki allallu (31%)
- 18-it atsiorsimasut 18-it inorlugit ukioqarput.

Atsiornerit atorsinnanangitsut piiarneqareermata, atsiornerit katillutik 762-upput.

Taasititsisoqassappat ima pisoqassaaq...

Kommune maanna innuttaasunik taasisitsinissaq pillugu erseqqissumik paasisaqarnissamut qanilliallappoq.

Kommunip siunnersuutigaa Nanortallip Kommunerismaasi najugaqartut kisimik innuttaasunik taasititsisoqassaaq.

Avissaarneq pillugu innuttaasunik taasisitsinissaq sioqqullugu avissaarneq Nanortalimmi kommunimilu qanoq kinguneqarsinnaanersoq allaatigineqarluni nalunaarusiorfigineqassaaq.

Nalunaarusiaq 1 millionit koruunir angullugit akeqas-saaq

Nalunaarusiaq avissaarnerup kingunerisinhaasaanik nas-suaasussaq 1 millionit koruunit missaanik akeqassangatin-neqarpoq. Nalunaarusiaq misissueqqissaarnernik imalik avataaniit suliarineqassaaq, kommunillu nittartagaani Facebookianilu saqqummiunneqassalluni.

Kommunalbestyrelsip nalunaarusiornissamut immikkut aningaasaliissuteqarnissaa akuerineqassappat, suliaq piaannerpaamik aallartinneqassasoq, Kommune Kujallermi komunalbestyrelsimit siunnersuutigineqarpoq.

Kommunit aaqqissuussaanerat pillugu inatsisit naapertorlugin Naalakkersuisut Inatsisartunillu naggataatigut akuersisutigineqartarpuit.

Aasaaneranili atuanngiffeqannginneq sioqqullugu innuttaasunik taasititsinissaq ilimanaateqanngitsoq siunnersuummi allassimavoq.

Folk i arbejde kan se frem til 1.000 kroner mere om måneden

Hvis du er en af de godt 28.000 her i landet, der har et job, kan du se frem til 1.000 kroner mere i lommen om måneden.

Netop nu fremlægger naalakkersuisut deres bud på en aftale om skatter og afgiftsreformer.

Det gør de under overskriften 'Lad os gøre Grønland til et

bedre sted'. Politikere fra Siumut og Inuit Ataqatigiit vil gøre det ved at give folk i job cirka 1.000 kroner mere i hænderne om måneden.

Altså hvis du er i arbejde, får du fremadrettet 1.000 kroner mere af din løn i lommen. For naalakkersuisut ligger op til en skattereform til i alt 360 millioner, der skal gælde fra 1. januar næste år.

Pressemødet er med naalakkersuisoq for finanser og skatter Erik Jensen (Siumut) i spidsen.

- Lav- og mellemgrupperne får flere penge penge mellem hænderne, og det gør deres hverdag lettere, siger Erik Jensen (Siumut).

Beskæftigelsesfradraget stiger

Udover skattereformen på 360 millioner, er en forhøjelse af personfradraget også med i aftalen.

Det betyder, at fradraget bliver hævet fra de i dag 48.000 kroner til fra 2025 at være 60.000 kroner. Det betyder, at de første 60.000, du tjener om året, skal du ikke betale skat af. Der er også flere penge til gruppen, der tjener under 500.000 kroner årligt.

Det er der, fordi beskæftigelsesfradraget bliver forhøjet med 172 millioner kroner. Folk der tjener under 500.000 kroner om året, kan altså se frem til et højere fradrag.

Derimod får alle, der tjener 500.000 kroner eller mere ingen glæde af det fradrag. De må nøjes med personfradraget, der som nævnt stiger til 60.000 kroner.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatorer	Døgnvagt
Belysningsteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S

Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

tlf. 483500

Vagttlf.: 494530

Nanoq Magnusimit 3 meterinik ungasi-tsигиsumiittoq: Qaasuppasiusappoq toquassin-naanagulu

**Naak nanoq savaateqarfimmi marlunngormat angalaa-
raluartoq savaateqarfimmiut aallaanneqqusaanngillat.**

Nanoq Qaqortup kangiani savaateqarfimmi Qeqertaasami marlunngormat qanillattormat pissanganarsimavoq.

Savaatillimi nanup Qeqertaasamut marlunngornermi ullaakkut qanillattornera pissutigalugu nanumik toqtsinissamik qinnuteqarsimagaluarpuit. Taakkumi qanittumi uumasuu-teqarput.

- Tassa itigartitaagatta ungoorniarsarisariaqarpalput timaanut, Magnus Hansen oqarpoq. Oqartussat nunatta kujataani ukiumut nannuttassiissutit sisamat pisarineqareersimasut tunngavilersuutigaat.

Kisianni ajornakusuungaatsiarsimavoq, qamuteralallu atorlugit qimaatitsiniarneq iluatsinngeqqaarsimavoq.

- Orpikkat akunnerisigut sumut tamaanga majuaqattaarluuni pigami unittarlunilu piuminaatsorujussuuvoq, Magnus Hansen oqarpoq.

Magnus Hansenip qamuteralanniilluni nanoq 3 meterinik ungasitsigiinnalerluni tungiminut pangalissimasoq oqaati-gaa.

- Sangujumananilu tunginnut pangalippiaanavikkami, immaqa 3 meterit qanillimmat sakkortusigaluarakkit sne-scooterit kaaviinnalerlularlunga pissangaleraluarbunga. Qaasuppasiusannermik toquassinnaanagulu ernumanalaarpoq, Magnus Hansen oqarpoq.

Nannulli qunutilugu qimaatinnissaa naggataani iluatsippa-at.

- Qanillilerlugulu pangalluni sukkatsilluni malinninnialertarami, taamaammat ungavarlugu ungataaniit seqqorfigisar-lugulu ungoorparput, taanna oqarpoq.

Meeqqat uumasullu pilligit ernumanaeq

Nanoq sianigineqarani qanillisimasuuppat ulorianartorsi-titsisimassagaluartoq savaatilinnit qularutigineqanngilaq.

- Sianiginagu maani sakkoqarnani naapissimagaluaraanni navianartorujussuuvoq, Magnus Hansen oqarpoq, nangillunu-

- Meeqqallu aneertarlutik taakku ernumanaqtaapput.

Qanoq ilinerani nannuttoqarsinnaava?

Nannunik piniarneq illersuinerlu pillugit nalunaarut naalakersuisut marsi 2023-mi allanngorttipaat.

Nannunik ajornartorsiutaasunik toqtsisoqassappat Aalisar-nermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersis-suteqappaartoqartariaaruttoq nalunaarummi nutaami allaq-qavoq.

Nannut ajornartorsiutaasutut isigineqartut tassaapput inoq-arfinnun qaninngoortut, qimaatinneqarniareerualarlilltu suli qaninngoortut.

Nanoq ajornartorsiutaasutut nalilerneqartoq inuussutissarsiutigalugu piniartumit atuuttumik akuersissutilimmit to qunneqarsinnaappat nannuttup pigiinnassagaa ilanngunneqarpoq.

Inuk imaluunniit inuit inuunerat ulorianartorsiortinneqarpat pisariaqvippallu nanoq toqunneqarsinnaajuaannarpoq.

Aallerfik: Naalakkersuisut

Nannumik ukioq manna aatsaat siullermeertumik

Qaqortumukartoqanngilaq, taamaammat savaatillit piareer-simasariaqarpalput.

- Nikilaassagaangama uanga aallaaseqartaannartarpunga qoorortuuaraagaluarpopoq, qoorortooq illumi piareeqqasimatiipparput.

Soorunami sillimajaannarpugut aamma uumasuutigut hest-illu unuleraangat isertillugit, imaluunniit ungalusamiikka-angata unnukkut ujakkalaartarlugit, nipiiliuallakkangata ujakkalaartarpalput, Magnus Hansen oqarpoq.

Aalisarnermut piniarnermullu naalakkersuisoqarfip savaa-teqarfip arlallit nanumik takusimallutik nalunaaruteqarsi-masut upternarsarpaa.

Nanoq inunnut uumasunullu assersuutigalugu hiistinut navianartorsiortitsisgaluarpat toqunneqarsinnaasoq taakku KNR-imut allapput. Taamalu pisoqarnerani qoorortooq kaliber 30.06 atorneqaqqusaavoq.

Grønlandsbanken om ny skatte-reform: Finansieringen forekommer lidt løs

Den nye skattereform letter økonomien hos de lavtlønnede, og gør det mere attraktivt at arbejde. Men finansieringen skal ordentligt på plads, siger direktør for Grønlandsbanken om den nye skattereform.

– Når vi ser på skattereformen, må vi nok sige, at det mere er første skridt på en række reformtiltag. Umiddelbart ser det ud som om, at man påvirker den målgruppe, man har ønsket.

Det er hvad, direktøren for Grønlandsbanken, Martin Kviesgaard, ved første øjekast har at sige til naalakkersuisuts nye skattereform.

Budgettet på sådan en blev fremlagt i fredags. Under overskriften 'Lad os gøre Grønland til et bedre sted' vil politikere fra Siumut og Inuit Ataqatigiit give folk i job cirka 1.000 kroner mere i hænderne om måneden.

Målet har været at sikre, at det bedre kan betale sig at

arbejde og at lette økonomien hos de lavtlønnede i samfundet. Og ifølge Martin Kviesgaard ser det da også ud som om, at man rammer netop den målgruppe.

- De lavtlønnede bliver både motiverede for at tage et arbejde, men man får også lettet den økonomiske situation i de familier, som har været mest påvirket af prisstigninger på det seneste, siger han.

Han tror, at de fleste familier i Grønland har svært lidt ekstra over kvitteringen efter en handletur i supermarkederne på det seneste.

Men – finansieringen skal på plads

Skal Martin Kviesgaard pege på en svaghed, er det primært finansieringen – eller manglen på samme.

- Finansieringen forekommer lidt løs. Der skal i hvert fald laves nogle tiltag for at sikre, at finansieringen er på plads, for ellers vil pengene mangle i landskassen næste år, pointerer han.

Naalakkersuisut regner med, at reformen vil koste 360 millioner kroner og skal gælde fra 1. januar næste år. Men de penge vil altså mangle i landskassen, hvis naalakkersuisut ikke finder ud af, hvor pengene skal komme fra.

- Man skal sikre sig, at man har finansieringen, da det ellers er helt tydeligt, at der så ellers vil mangle nogle penge i landskassen i 2025.

Et skridt mod Nanortaliks løsrivelse

Kommunalbestyrelsen skal behandle et ønske om Nanortaliks løsrivelse fra Kommune Kujalleq. På mødes skal der drøftes, om der skal betales en million kroner til at lave en rapport med beskrivelse af konsekvenserne, før der laves en folkeafstemning.

Borgere i Nanortalik og bygder føler sig svigtet af Kommune Kujalleq og har derfor iværksat en underskriftindsamling som middel i kampen for løsrivelse tilbage i februar måned.

Kommune Kujalleq har modtaget underskrifterne og har gennemgået dem. Det viser sig, at ikke alle underskrifter var angivet med fødselsdato. En del underskrifter var elektroniske, derfor skulle tages med forbehold.

Ved opslag i folkeregisteret af underskrifterne kan følgende konstateres, ifølge Kommune Kujalleq:

- 780 underskrivere er fra Nanortalik og tilhørende bygder (69%).
- 344 underskrivere er fra andre byer eller lande (f.eks. Nuuk, Sisimiut, Danmark m.m.) (31%)
- 18 underskrivere er personer under 18 år. Der er samlet er der 762 underskrifter fra Nanortalik og tilhørende bygder, efter man har fjernet de 18 underskrifter under 18 år.

Når der skal folkeafstemmes, skal der...

Kommunen er nu kommet et skridt nærmere en afklaring omkring folkeafstemning. Kommunen indstiller, at der skal afholdes vejledende folkeafstemning udelukkende for borgene bosiddende i tidligere Nanortalik Kommune.

Før folkeafstemningen om løsrivelse skal der laves en rapport, som fortæller, hvad der kan ske for Nanortalik og

kommunen ved løsrivelsen.

Rapporten vil koste op 1 millioner kroner

Rapporten, der skal beskrive konsekvenserne ved løsrivelse, vil koste omkring en million kroner. Rapporten skal indeholde analyse og skal laves eksternt og præsenteres lokalt i kommunens hjemmeside og Facebook.

Hvis kommunalbestyrelsen godkender tillægsbevillingen til rapporten, skal opgaven igangsættes så snart som muligt, står der i forslaget til kommunabestyrelsen i Kommune Kujalleq.

Det er Naalakkersuisut og Inatsisartut i sidste ende, der skal vedtage lovgivning om den kommunale struktur.

Det vurderes dog ikke, at gennemførelsen af den vejledende folkeafstemning kan nås inden sommerferien

**Kujataani Asaasoq ApS
Sydgrønlands Rengøring ApS**

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq**

**Proffessionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

Grønlandsbanken: Akileraartarnermik aaqqissuus- seqqinnerup aningaasalorsor- neqarnera erfassorinalaarsin- naavoq

Isertitakinnerusut aningaasaqarnerat oqinnerulissaq sulinerlu kajuminnarnerulerluni. Aningaasalorsornerali inissilluartariaqartoq, akileraartarnermut aaqqissuus-seqqinneq nutaaq pillugu Grønlandskenimi pisortaq taama oqarpoq.

- Akileraartarnermut aaqqissusseqqinneq aaqqissusseqqinneri arlaqartuni siullusoq oqaatigisariaqarpoq. Eqimattat sunnerniakkat kissaatitigineqartoq malillugu sunnerneqarnissaat iluatsittussaarpasippoq.

Naalakersuisut akileraartarnermik aaqqissusseqqinnerat takutsiaannarlu Grønlandsbankenip pisortaa Martin Kviesgaard taama oqaasissaqarpoq.

Akileraartarnermut aaqqissusseqqinniarneq tallimanngormat saqsummiunneqarpoq. "Nunarput najoruminarneruler-sitsigu"-mik qulerutsiillutik, politikerit Siumumeersut aamma Inuit Ataqatigiinneersut inunnut suliffilinnut qaam-mammut 1.000 koruunit missaannik tunniuserusupput.

Suliffeqarnerup akilersinnaanerulernissa inuiaqtigiiñnilu akissaatikinnerusut aningaasaqarnerata oqinnerulernissa siunertaavoq. Martin Kviesgaardilu naapertorlugu sunnerni arneqartut iluaqusemassa anguneqassaaq.

- Akissarsiakinnerusut sulinissaminut kajumilersinnejpas-sapput, ilaqtariillu piffissami kingullermi akit qaffakkiartorneranik annertunerpaamik eqqorneqartut, aningaasaqarnerat oqinnerulissaq, taanna oqarpoq.

Kalaallit Nunanni ilaquaariit amerlanerit piffissami kingulermi niueriniareeraangamik allagartaa takullugu pisarne-mminnit kiakkernerususarsimannaat taassuma ilimagaa.

Aningaasalorsorneqarnerali inissilluartariaqarpoq
Aaqqissusseqqinnerup sanngeequaani tikkuaassaguni, Martin Kviesgaardip aningaasalorsorneqarnera, imaluunniit aningaasalorsorneqarsimannnginnera tikkuarusuppa.

- Aningaasalorsorneqarnera erfassornalaarsinnaavoq.

Aningaasalorsornissa qulakkeerniarlugu iliuuseqartoqartariaqarpoq, taamaaliortoq-anngippat nunatta karsia aappaagu amigartuussaaq, taanna tikkuaavoq.

Aaqqissusseqqinnerup 360 millionit koruuninik naleqarnissa aappaagulu januaarip aallaqqaataani atutilernissa Nalaakker-su-sut naatsorsuutigaat. Aningaasalli taaku Naalakersuisunit nassaarineqannngippata nunatta karsiani amigaatigineqalerumaarput.

- Aningaasalorsornissa qulakkeerneqarta-riqarpoq, nassaartoqanngippammi nunatta karsiata 2025-mi amigaateqalernissa ersarppoq.

Atassut: Koalitionens skattelettelser er valgflæsk

Oppositionen kritiserer naalakkersuisuts skattereform for at være underfinansieret. Atassut mener endda, at skattelettelserne viser, at koalitionen er mere optaget af stemmetal end Grønlands fremtid.

"Lad os gøre Grønland til et bedre sted" lyder titlen på naalakkersuisuts nye skattereform. En ambition, det er svært at være uenig i.

Alligevel er der ingen af de øvrige partier i Inatsisartut, som ønsker at bakke op om den nye reform. Fra oppositionen lyder det nemlig samstemmende, at reformen er underfinansieret og ikke tager hånd om problemet med, at det offentlige bruger flere penge, end der reelt er råd til.

Især fra Atassut lyder der en kras kritik.

Partiet mener nemlig, at naalakkersuisut slet ikke har været interesseret i at have oppositionen med i den endelige aftale. I en pressemeldelse skriver Atassuts formand, Aqqalu Jerimiassen, at der kom væsentlig større skattelettelser på bordet, efter at oppositionen forlod forhandlingerne.

På den måde kan naalakkersuisut alene tage æren for, at mange fra næste år skal betale op mod 1.000 kroner mindre i skat om måneden.

- I starten var vi ellers meget optimistiske, men koalitionen prøver bare at udstille det som om, at det er os, der ikke tager ansvar, siger Aqqalu Jerimiassen til KNR.

Den udlægning kan Erik Jensen (S), der er naalakkersuisoq for finanser og skatter, ikke genkende:

- Vi har lyttet grundigt til dem, så de kan komme med deres input. Sidst i forhandlingerne måtte jeg som naalakkersuisoq kræve, at de kom med forslag og var med til at sikre finansieringen. Det bad jeg dem om, og dér hoppede Atassut fra, siger Erik Jensen.

Afgift på sodavand finansierer skattelettelser

Skattereformen træder i kraft 1. januar 2025. Spørger man Atassut, er det ikke tilfældigt. Koalitionen ser det nemlig som en klar fordel at give skattelettelser få måneder før, der senest skal udskrives valg.

Partiet er også kritisk overfor selve finansieringen af reformen.

- Tager jeg i Pisiffik eller Brugseni for at købe en sodavand,

så betaler jeg 2,90 kroner per flakse i emballageafgift. De penge bliver nu givet tilbage til borgerne, ved at man øger beskæftigelsesfradraget. Man flytter bare pengene fra den ene lomme til den anden, siger Atassut formanden.

Samme kritik kommer fra formændede for Naleraq og Demokraatit, hvor både Pele Broberg (N) og Jens-Frederik Nielsen (D) siger til KNR, at man bare "flytter penge fra en lomme til en anden".

Som en del af finansieringen vil naalakkersuisut også hæve arbejdsmarksafgiften med en procent, hvilket er en afgift, som bliver pålagt de grønlandske virksomheder.

Naalakkersuisut mener, at deres nye skattereform er finansieret, og at den vil være med til at mindske uligheden i samfundet, da særligt lav- og mellemindkomstgrupperne i fremtiden får flere penge mellem hænderne.

Afgifter er dog ikke det eneste redskab, som bliver taget i brug for at finansiere de nye skattelettelser.

Faktisk satser naalakkersuisut på at hente 240 millioner kroner ved hjælp af reformtiltag og effektiviseringer i det offentlige.

Det svarer til mere end to tredjedele af de 360 millioner kroner, som man mener, at skattereformen vil koste.

Det får dog ikke Atassut til at være mere fortrøstningsfulde: - Hvad nu hvis reformerne ikke lykkes? Det er en lappeløsning, naalakkersuisut har lavet. Man kan ikke være sikker på, at pengene kommer hjem, siger Aqqalu Jerimiassen.

Atassut-formanden peger på, at man burde have fokuseret på at skabe større vækst i samfundet, frem for at lægge afgiver på landets virksomheder og satse på usikre spareøvelser. Erik Jensen, der står faddet til reformen, er dog ikke så bekymret:

- Jeg ærgrer mig over, at de nu siger, at aftalen er dårlig. Det har været vigtigt for os at sikre finansieringen. Jeg er dog grundlæggende enig i, at vi skal snakke om at øge landets omsætning. På den måde øge velfærden yderligere, siger naalakkersuisoq for finanser og skatter.

Naalakkersuisut skriver i deres aftalepapir, at det først er fra 2025, at den nye skattereform træder i kraft, og at man vil finde det fulde finansieringsgrundlag til den tid.

Permien & Permien

I samarbejde med

COMBY
SERVICE IS A PRIORITY

Vi tilbyder internet til både private og erhverv.

til følgende månedlige priser:

Privat "Op til" pakke

10/2 mbit

599 kr.

30/5 mbit

699 kr.

30/30 mbit

899 kr.

Oprettelse: 2.200kr.

Erhervs "Op til" pakke

30/30 mbit

1.349 kr.

50/50 mbit

2.199 kr.

100/100 mbit

2.899 kr.

Oprettelse: Spørg om priser, da det variere

Canon

Vi tilbyder også leje af MFP maskiner

Hvis interesse eller ved spørgsmål, så enten ring på +299 49 45 85 eller skriv til info@permien.org